

راهنمای تنظیم مقاله‌ها و مجله‌ها

الف: از لحاظ محتوا

۱. مرتبط با رشته تخصصی مربوطه باشد.
۲. جنبه علمی پژوهشی داشته باشد.
۳. حاصل مطالعات و پژوهش‌های نویسنده باشد.
۴. قبلاً برای هیچ یک از نشریات داخلی و خارجی ارسال و یا در هیچ یک از آن‌ها چاپ نشده باشد. (در ضمن تا چهار ماه بعد از ارسال مقاله به فصلنامه از ارسال آن به فصلنامه دیگر خودداری نموده و در این مدت از وضعیت مقاله خود در سامانه الکترونیکی فصلنامه و یا از مدیر داخلی فصلنامه اطلاع حاصل ننمائید. در غیر این صورت از پذیرش مقالات بعدی معذوریم.)

ب. از نظر ساختار مقاله

عنوان: عنوان مقاله باید ایده اصلی مربوط به مقاله را نشان دهد و به طور فشرده متغیرها، مسأله نظری و رابطه بین آن‌ها را بیان کند. از نوشتن واژه‌های غیر مفید و غیر ضروری مانند بررسی، مطالعه آزمایشی و مواردی از این قبیل (غیر از فراتحلیل) خودداری کنید. آوردن محل و سال تحقیق معمولاً لازم نیست. از نوشتن سرواژه‌ها و مخفف‌ها جز در موارد ضروری مانند (MRI) خودداری کنید. بهتر است تعداد واژه‌های عنوان بیش از ۱۲ واژه نباشد.

۱. **نام مؤلفان و محل کار و وابستگی:** نام کوچک و نام خانوادگی به طور کامل در وسط زیر عنوان ذکر شود. از نوشتن عنوان‌هایی مانند دکتر، پروفیسور، مهندس، PhD و موارد مشابه خودداری شود. دپارتمان و نام مؤسسه، محل کار مؤلف یا مؤلفان باید ذکر شود. هنگامی که مؤلف محل کار یا وابستگی ندارد، باید نام شهر و استان محل سکونت خود را در زیر نام و نام خانوادگی خود بنویسد.
۲. **یادداشت مؤلف:** هر مؤلف باید یادداشت کوتاهی را در مورد نام، نام خانوادگی، محل کار و سپاسگزاری بنویسد. در بند دوم در صورتی که تعارض منافع وجود داشته باشد، باید توضیح داده شود (برای مثال، نتیجه‌گیری پژوهش شما ارتباطی با موسسه محل کار شما ندارد و یا بخشی از پژوهش شما بر اساس داده‌هایی است که از محل دیگری فراهم شده است). در بند آخر، باید نشانی کامل تماس و رایانامه ذکر شود. یادداشت مؤلف باید در همان صفحه عنوان و در پایین صفحه نوشته شود.
۳. **چکیده:** چکیده خلاصه‌ای از مقاله است که امکان استنباط سریع از محتوای مقاله را فراهم می‌کند. چکیده خوب دارای چند ویژگی است:

- دقیق است، یعنی آنچه را در مقاله موجود است نشان می‌دهد و نه چیز دیگر
- غیر ارزشی بیان می‌شود و در اصل گزارش می‌کند نه قضاوت.
- فشرده، منسجم و قابل فهم است. از فعل‌های معلوم استفاده می‌کند. برای توصیف آنچه انجام شده از فعل گذشته و برای نتیجه‌گیری از فعل زمان حال استفاده می‌کند. مطالب کاملاً مفید را بنویسید و از تکرار مطالب اکیداً خودداری کنید. مطالبی را در چکیده بنویسید که مخاطبان شما در جستجوهای الکترونیک دنبال می‌کنند.

چکیده باید دربردارنده مسأله مورد بررسی (تا حد امکان یک جمله)، شرکت کنندگان (ویژگی خاص آن‌ها مانند سن، جنس و قومیت)، ویژگی اصلی پژوهش و روش، یافته‌های اصلی، اندازه اثر، فاصله اطمینان و یا سطح معناداری، نتیجه‌گیری و تلویحات و کاربرد آن باشد (روش نگارش چکیده برای مطالعات مروری، فراتحلیل، موردی، روش‌شناختی و نظریه مدار کمی با آنچه در اینجا ذکر شده تفاوت دارد). تعداد واژه‌های چکیده بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ واژه باشد و کلید واژه‌های آن بین ۳ تا ۵ واژه باشد (در چکیده انگلیسی کاملاً با حروف کوچک نوشته شوند). کلمه چکیده در وسط و بالای چکیده نوشته شود. چکیده نباید پاراگراف‌بندی داشته باشد.

مقدمه: عنوان مقدمه نباید در ابتدای آن ذکر شود. مقدمه باید به توصیف و بیان مسأله بپردازد. مقدمه باید توضیح دهد که مسأله چیست؟ چگونه با کارهای قبلی مرتبط است و چه تفاوتی با آن‌ها دارد؟ فرضیه‌ها و هدف را بنویسید. مقدمه باید در ۲ تا ۳ صفحه بر بیان مسأله، بر محور متغیرها و مؤلفه‌های پژوهش متمرکز باشد. از نوشتن مطالب عمومی، غیر ضروری و غیرمفید خودداری کنید. همچنین مقدمه نباید به گونه‌ای نوشته شود که فقط برای افراد حرفه‌ای قابل استفاده باشد.

روش: کلمه روش در وسط صفحه و به صورت به ولد نوشته شود. این قسمت به توصیف جزئیات اجرای پژوهش می‌پردازد. در این قسمت پس از توضیح نوع و طرح پژوهش، عنوان‌های فرعی زیر اضافه می‌شوند:

- شرکت‌کنندگان (یا آزمودنی‌ها): توضیح مناسب در مورد شرکت کنندگان ضروری است. فرایند نمونه‌گیری و معیارهای درون‌گذاری و برون‌گذاری شرکت‌کنندگان ذکر شود. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مانند سن، جنس، قومیت، نژاد، سطح تحصیلات، مکان، وضعیت اجتماعی-اقتصادی، مهاجرت، معلولیت‌ها و ناتوانی‌ها و زبان (و سایر ویژگی‌های خاص مانند سطح پیشرفت تحصیلی) بیان شود. هر موردی را که ممکن است به نوعی بر تفسیر نتایج اثر بگذارد، توضیح دهید.
- در طرح‌های آزمایشی بعد از شرکت کنندگان، عنوان طرح پژوهشی را بنویسید و سپس مختصراً توضیح دهید.
- ابزار (مواد): (ابزارها و مواد مورد استفاده با ذکر منبع توضیح داده شوند. هدف، ساختار، اعتبار و روایی ابزارها، نحوه اجرا و پاسخ‌گویی به آن‌ها ذکر شود. به ویژه آزمون‌های ترجمه شده باید از حیث ترجمه مستقیم و معکوس توضیح داده شوند. لازم نیست توضیح مسوط و غیر ضروری در مورد ابزارها و مواد داده شود). احتمالاً می‌توان مطالب ضروری را در این موارد در یک پاراگراف ۶ تا ۱۰ سطری توضیح داد.
- شیوه اجرا / گردآوری داده‌ها: اگر در پژوهش، مداخله یا آزمایشی صورت گرفته است باید محتوای آن به طور کامل توضیح داده شود و خلاصه‌ای از آن در یک جدول، در پیوست و در پایان مقاله، پس از فهرست منابع آورده شود. شیوه اجرا یا گردآوری داده‌ها را توضیح دهید. اگر از دستگاه یا وسیله خاصی استفاده شده، آن را توضیح دهید. اطلاعاتی که لازم است در این قسمت ارائه شوند: (الف) فرد یا افرادی که مجری مداخله بوده‌اند یا داده‌ها را گردآوری کرده‌اند (ب) مکان و موقعیت (ج) طول مدت اجرا و جلسه‌ها و فاصله بین آن‌ها (د) فعالیت‌ها یا مشوق‌های مورد استفاده. چگونگی گروه‌بندی شرکت‌کنندگان (تصادفی بودن یا غیره).

۱. **نتایج:** در این بخش داده‌ها و تحلیل‌های انجام شده را خلاصه کنید. کلیه نتایج از جمله آنهایی که برخلاف انتظار بوده را بیان کنید. برای مثال نتایج معنادار و غیر معنادار و اندازه‌های اثر را بیان کنید. داده‌های خام و یافته‌های مربوط به یک آزمودنی (غیر از طرح‌های تک آزمونی) را ذکر نکنید. فرضیه‌ها را ذکر کنید و سپس تحلیل داده‌ها را نشان دهید. در توضیح نتایج رد یا قبول فرضیه تحقیق را بیان کنید. همیشه محقق یا محققان مسئول صحت و دقت تحلیل‌ها هستند. در بیان نتایج، فرض اصلی بر این است که خواننده مقاله، فردی حرفه‌ای و متخصص است. از این‌رو مباحث توصیفی عمومی و مبانی کلی و منابع آن‌ها را ذکر نکنید. داده‌های از دست رفته و ریزش‌ها را ذکر کنید. در بیان نتایج مقدار آماره تا دو رقم اعشار، درجه آزادی، جهت تأثیر، فاصله اطمینان و اندازه اثر را بیان کنید. در صورتی که برنامه مداخله و آزمایشی به گونه‌ای که مد نظر پژوهشگر بوده و به اجرا درنیامده، باید در مورد آن توضیح بدهید. از آوردن جدول‌ها و نمودارهای غیر ضروری و متعدد اکیداً خودداری شود. فقط جدول‌های ضروری وارد شود. (در جدول‌ها از ترسیم خط‌های عمودی داخلی غیر ضروری خودداری شود و شماره جدول و شکل با ذکر توضیح مناسب کوتاه در بالای آن‌ها اضافه شود).

بحث: در این قسمت باید نتایج را به‌ویژه با در نظر گرفتن فرضیه‌ها ارزیابی و تفسیر کرد. لازم است که نتایج بررسی، تفسیر و تبیین شوند و بر اساس آن‌ها نتیجه‌گیری شود. تلویحات نظری و کاربردی مورد تأکید است. در صورتی که نتایج کوتاه باشند، پژوهشگر می‌تواند دو قسمت نتایج و بحث را با عنوان نتایج و بحث در هم ادغام کند. بهتر است شروع بحث با بیان رد یا تأیید فرضیه باشد. موارد و نکته‌هایی را که قبلاً ذکر شده، تکرار نکنید. در تفسیر و تحلیل نتایج این موارد را مد نظر داشته باشید: الف) هرگونه سوگیری و تهدید اعتبار درونی، ب) ضعف ابزارها، ج) تعداد و همپوشی ابزارها و آزمون‌ها، د) اندازه اثر، ه) هرگونه ضعف یا ملاحظه دیگری که در پژوهش وجود داشته است. آیا برنامه‌مداخله دقیقاً مطابق برنامه پیش رفته و اجرا شده است؟ چه موانعی در حین اجرا ظاهر شدند؟ محدودیت‌ها را توضیح دهید و به سایر انواع تفسیرهای ممکن اشاره کنید. آیا شرکت‌کنندگان یا آزمودنی‌ها همان است که مد نظر بوده؟ میزان مشارکت آن‌ها چگونه بوده؟ تعمیم‌پذیری نتایج در چه حد است و چه ملاحظه‌هایی دارد؟

در قسمت پایانی بحث، توضیح دقیق و مستدلی در مورد اهمیت یافته‌ها بدهید. در اینجا می‌توانید مجدداً بر اهمیت مسئله تأکید کنید و دو نکته را مورد بررسی و اشاره قرار دهید:

۱. دستاورد نظری، بالینی و کاربردی نتایج چیست و نتایج در فهم چه پدیده‌هایی سودمند هستند.
۲. چه مسائل یا سؤال‌هایی به دنبال این یافته‌ها ظاهر شده‌اند و یا بدون پاسخ مانده‌اند.

وجود چند آزمایش در یک مقاله

چنانچه قصد دارید مطالعات متعددی را در یک مقاله ارائه دهید، سعی کنید بنیاد، منطق و روش مطالعات برای خواننده شفاف باشد. اگر لازم باشد حتی می‌توانید برای هر یک از مطالعات، به‌طور مختصر درباره‌ی یافته‌های آن بحث کنید یا اینکه این بحث را با شرحی از یافته‌ها ادغام کنید (برای مثال، در ذیل قسمت «یافته‌ها و مباحثه»). همیشه پس از آخرین مطالعه، بحث مختصر و مفیدی راجع به کل کارها بگنجانید. تنها مطالعاتی را که پیوستگی معنایی دارند را در یک مقاله‌ی جداگانه گزارش دهید.

نحوه‌ی چینش قسمت‌های مختلف نشان‌دهنده‌ی ساختار است که پیشتر راجع به آن صحبت کردیم. برای مثال، می‌توانید آزمایش‌های مختلف را با عنوان «آزمایش ۱»، «آزمایش ۲» و ... نام‌گذاری کنید. بدین طریق بخش‌های مختلف سازمان‌یافته‌تر شده و دسترسی به آن‌ها توسط خواننده با سهولت بیشتری توأم خواهد بود. بخش‌های «روش‌شناسی» و «یافته‌ها» (و چنانچه «مباحثه» به شرطی که بحثی مختصر به دنبال هر یک از مطالعات بیاید) در ذیل عنوان هر مطالعه می‌آید.

فرا تحلیل

ازآنجاکه این نوع پژوهش، تخصصی‌تر از انواع دیگر است، به ذکر جزئیات درباره‌ی هر یک از موارد نمی‌پردازیم. اصطلاحات و عبارات مورد استفاده باید برای پژوهشگران فرا تحلیلی آشنا بوده و در متون متعددی تشریح شده است.

باید به خاطر داشت برای ذخیره‌سازی اطلاعات تکمیلی مقالات چاپی می‌توان از آرشیوهای آنلاین بهره جست. برای نمونه این مطالب تکمیلی می‌توانند شامل فهرست منابع مربوط به پژوهش در یک مورد فرا تحلیلی، و نیز جدولی را شامل شود که اطلاعات توصیفی درباره هر یک از مطالعات را ارائه می‌دهد، به خصوص زمانی که تعداد مطالعات مشمول بالا باشد. اگر تعداد مقالات در فرا تحلیل نسبتاً رقم اندکی باشد (مثلاً حدود ۵۰ یا کمتر) باید در فهرست منبع آورده شده و با علامت ستاره‌ای از دیگر منابع جدا شوند. اگر تعداد مقالات در فرا تحلیل بالاتر از ۵۰ باشد در این صورت ذکر منبع مقالات باید در یک فهرست جداگانه و در یک آرشیو تکمیلی آنلاین قرار گیرند. اگر یک مقاله در خلال یک مقاله‌ی فرا تحلیلی ذکر شده باشد و نتایج گزارش شده در آن مقاله در مقاله‌ی فراتحلیلی باشد، باید هم در فهرست منابع و هم در مطالب تکمیلی به این‌گونه مقاله‌ها ارجاع داد.

از نظر شکل ظاهری

جهت صفحه‌آرایی مجلات در قطع وزیری، الگوی زیر رعایت شود:

نوع فونت	اندازه	موضوع
B Zar	۱۵Bold	عنوان مقاله فارسی
B compset	۱۲Bold	اسامی نویسندگان فارسی
B Zar	۱۱نازک	متن چکیده فارسی
B lotus	۱۴Bold	تیترهای داخل متن
B lotus	۱۲Bold	کلیدواژه
B Zar	۱۳نازک	متن
B compset	۱۰نازک	سرصفحه
B Zar	۱۰نازک	پانویس فارسی
Times NewRoman	۱۰نازک	پانویس لاتین
B lotus	۱۱نازک	عناوین جداول، نمودارها و شکل‌ها
B Zar	۱۳نازک	منابع فارسی
Times NewRoman	۱۱نازک	منابع لاتین
چکیده‌های انگلیسی		
Times NewRoman	۱۱Bold, Italic	تیتر Abstract
Times NewRoman	۱۴Bold	عنوان مقاله انگلیسی
Times NewRoman	۱۲نازک	اسامی نویسندگان انگلیسی
Times NewRoman	۱۱نازک	متن چکیده انگلیسی

منابع مورد استفاده

در بخش منابع مورد استفاده فقط منابع ذکر شده در متن مقاله مطابق دستورالعمل زیر ارائه شوند. دقت نمایید که کلیه منابع ارجاع داده شده در متن باید در این بخش آورده شوند. ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی بر اساس حروف الفبا تنظیم شوند.

الف. مقالات

در مورد مقالات به ترتیب باید نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده، تاریخ انتشار مقاله در داخل پرانتز، عنوان مقاله، عنوان کامل مجله، شماره جلد در داخل پرانتز و بعد از دونقطه (:) اولین و آخرین صفحات مقاله ارائه شوند.

مثال مقاله فارسی با یک نویسنده:

جعفری، علی (۱۳۸۹). اندیشه‌های پیتر بورديو. مطالعات جامعه‌شناختی، ۱۷(۷)، ۲۵-۴۸

مثال مقاله فارسی با دو نویسنده:

۱. صادقی د. و احمدی م. (۱۳۹۱). سیری در اندیشه سیاسی و اجتماعی پروین اعتصامی. پژوهش حقوق و سیاست. ۲۳(۹): ۲۸-۳۹.

مثال مقاله فارسی با سه نویسنده یا بیشتر

۱. گلپور ا.ر.، مجیدی هروان ا. و قاسمی پیربلوطی ع. (۱۳۹۲). سقراط در فلسفه سیاسی معاصر. پژوهش حقوق و سیاست. ۲۳(۹): ۴۵-۵۲.

ب. چکیده مقاله

در صورتی که مقاله به صورت خلاصه (Abstract) چاپ شده است روش نوشتن آن همانند مقاله است ولی کلمه (Abstract) در قسمت آخر در داخل پرانتز ارائه شود. مثال :

Psychotherapy. ۷۱:۲۰۰۴ (Abstract)

ج. کتاب تألیفی:

• **استناد به کتابی که یک نویسنده دارد. مثال:**

شجاعی، محمد. (۱۳۷۲). *مبانی پژوهش در علوم رفتاری*. تهران: جامعه شناسان.

مثال انگلیسی:

Chessick, R.D. (۲۰۰۷). *The future of psychoanalysis*. New York, NY: state university of new York press.

• **استناد به کتابی که بیش از یک نویسنده دارد. مثال:**

حسینی، علی؛ جعفری، حسن؛ ایزدی، غلام؛ منانی، حنا؛ و ماکانی، جعفر. (۱۳۸۰). *جامعه‌شناسی نشر*. تهران: قو.

• **استناد به کتاب ترجمه شده:**

برای استناد به کتاب‌ها یا آثاری که ترجمه شده‌اند معمولاً نام مترجم بلافاصله بعد از عنوان می‌آید.

نام خانوادگی نویسنده، نام. (سال نشر). *عنوان کتاب (ویرایش؟)*. ترجمه... نام و نام خانوادگی مترجم... محل نشر: نام ناشر.

• **استناد به پایان نامه**

نام خانوادگی پژوهشگر / دانشجو، نام . (سال نشر) . عنوان پایان نامه. پایان نامه..... مقطع.....دانشگاه، دانشکده، گروه تحصیلی.

• استناد به مقاله های اینترنتی

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (سال نشر). عنوان مقاله. عنوان مجله، دوره، شماره، صفحه آغاز مقاله –صفحه پایان مقاله. بازیابی شده در تاریخ (روز ماه سال)، از آدرس اینترنتی..... .

مثال :

خدایی، محمود. (۱۳۹۱). ترسیم میان رشتگی در پژوهش های علم سنجی. پردازش و مدیریت اطلاعات ، ۲۸ (۲) ، ۳۹۳-۴۰۹ . بازیابی شده در ۱۰ آذر ۱۳۹۲، از

<http://pubj.ricest.ac.ir/ojs/index.php/code/article/view/100/108>

• نحوه ارجاع منابع مورد استفاده در متن مقاله:

• §استناد به کتابی که یک نویسنده دارد.

نام خانوادگی نویسنده، سال نشر، شماره صفحه یا صفحات.

مثال فارسی: (دلاور، ۱۳۹۲، ۲۵)

مثال انگلیسی (chessick , ۲۰۰۷، ۶۷۸) :

• استناد به کتابی که بیش از یک نویسنده دارد.

در استناد به کتاب هایی که دارای ۲ تا ۵ نویسنده هستند بایستی نام خانوادگی همه آن ها در متن و فهرست منابع ذکر شود. در بار نخست در متن، باید به شکل کامل، اما در دفعات بعد می توان از (و همکاران) در متن استفاده کرد.

مثال فارسی :

در بار اول : (حسینی، جعفر، ایزدی ، منانی، ماکانی، ۱۳۸۰).

در دفعات بعدی : (حسینی و همکاران، ۱۳۸۰).

• استناد به مقاله کنفرانس

(نام خانوادگی نویسنده اول و نام خانوادگی نویسنده دوم، سال نشر مقاله)

• استناد به پایان نامه

(نام خانوادگی پژوهشگر/ دانشجو، سال نشر).

- **استناد به مقاله‌های اینترنتی (که از اینترنت قابل دائلود یا دریافت باشد)**

(نام خانوادگی نویسنده، سال نشر).

- **استناد به کتاب ترجمه‌شده**

(نام خانوادگی مترجم، سال چاپ ترجمه).

عنوان و چکیده انگلیسی چکیده

در صفحات پایانی نشریه، عنوان و چکیده انگلیسی و کلمات کلیدی ارائه شود. چکیده انگلیسی ترجمه کامل و صحیح چکیده فارسی باشد. تاریخ‌های مورد اشاره در چکیده انگلیسی باید به میلادی تبدیل شوند. کلمات کلیدی عیناً ترجمه کلمات کلیدی فارسی (به ترتیب از A تا Z) و حرف اول کلمات با حرف بزرگ باشد. کلماتی که در عنوان مقاله آمده است نباید مجدداً در کلمات کلیدی تکرار شوند.

راهنمای تنظیم مقاله‌ها و مجله‌ها

الف: از لحاظ محتوا

۱. مرتبط با رشته تخصصی مربوطه باشد.

۲. جنبه علمی پژوهشی داشته باشد.

۳. حاصل مطالعات و پژوهش‌های نویسنده باشد.

۴. قبلاً برای هیچ یک از نشریات داخلی و خارجی ارسال و یا در هیچ یک از آن‌ها چاپ نشده باشد. (در ضمن تا چهار ماه بعد از ارسال مقاله به فصلنامه از ارسال آن به فصلنامه دیگر خودداری نموده و در این مدت از وضعیت مقاله خود در سامانه الکترونیکی فصلنامه و یا از مدیر داخلی فصلنامه اطلاع حاصل ننماید. در غیر این صورت از پذیرش مقالات بعدی معذوریم.)

ب. از نظر ساختار مقاله

عنوان: عنوان مقاله باید ایده اصلی مربوط به مقاله را نشان دهد و به طور فشرده متغیرها، مسأله نظری و رابطه بین آن‌ها را بیان کند. از نوشتن واژه‌های غیر مفید و غیر ضروری مانند بررسی، مطالعه آزمایشی و مواردی از این قبیل (غیر از فراتحلیل) خودداری کنید. آوردن محل و سال تحقیق معمولاً لازم نیست. از نوشتن سرواژه‌ها و مخفف‌ها جز در موارد ضروری مانند (MRI) خودداری کنید. بهتر است تعداد واژه‌های عنوان بیش از ۱۲ واژه نباشد.

۱. **نام مؤلفان و محل کار و وابستگی:** نام کوچک و نام خانوادگی به طور کامل در وسط زیر عنوان ذکر شود. از نوشتن عنوان‌هایی مانند دکتر، پروفیسور، مهندس، PhD و موارد مشابه خودداری شود. دپارتمان و نام مؤسسه، محل کار مؤلف یا مؤلفان باید ذکر شود. هنگامی که مؤلف محل کار یا وابستگی ندارد، باید نام شهر و استان محل سکونت خود را در زیر نام و نام خانوادگی خود بنویسد.
۲. **یادداشت مؤلف:** هر مؤلف باید یادداشت کوتاهی را در مورد نام، نام خانوادگی، محل کار و سپاسگزاری بنویسد. در بند دوم در صورتی که تعارض منافع وجود داشته باشد، باید توضیح داده شود (برای مثال، نتیجه‌گیری پژوهش شما ارتباطی با موسسه محل کار شما ندارد و یا بخشی از پژوهش شما بر اساس داده‌هایی است که از محل دیگری فراهم شده است). در بند آخر، باید نشانی کامل تماس و رایانامه ذکر شود. یادداشت مؤلف باید در همان صفحه عنوان و در پایین صفحه نوشته شود.
۳. **چکیده:** چکیده خلاصه‌ای از مقاله است که امکان استنباط سریع از محتوای مقاله را فراهم می‌کند. چکیده خوب دارای چند ویژگی است:

- دقیق است، یعنی آنچه را در مقاله موجود است نشان می‌دهد و نه چیز دیگر
- غیر ارزشی بیان می‌شود و در اصل گزارش می‌کند نه قضاوت.
- فشرده، منسجم و قابل فهم است. از فعل‌های معلوم استفاده می‌کند. برای توصیف آنچه انجام شده از فعل گذشته و برای نتیجه‌گیری از فعل زمان حال استفاده می‌کند. مطالب کاملاً مفید را بنویسید و از تکرار مطالب اکیداً خودداری کنید. مطالبی را در چکیده بنویسید که مخاطبان شما در جستجوهای الکترونیک دنبال می‌کنند.

چکیده باید دربردارنده مسأله مورد بررسی (تا حد امکان یک جمله)، شرکت کنندگان (ویژگی خاص آن‌ها مانند سن، جنس و قومیت)، ویژگی اصلی پژوهش و روش، یافته‌های اصلی، اندازه اثر، فاصله اطمینان و یا سطح معناداری، نتیجه‌گیری و تلویحات و کاربرد آن باشد (روش نگارش چکیده برای مطالعات مروری، فراتحلیل، موردی، روش‌شناختی و نظریه مدار کمی با آنچه در اینجا ذکر شده تفاوت دارد). تعداد واژه‌های چکیده بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ واژه باشد و کلید واژه‌های آن بین ۳ تا ۵ واژه باشد (در چکیده انگلیسی کاملاً با حروف کوچک نوشته شوند). کلمه چکیده در وسط و بالای چکیده نوشته شود. چکیده نباید پاراگراف‌بندی داشته باشد.

مقدمه: عنوان مقدمه نباید در ابتدای آن ذکر شود. مقدمه باید به توصیف و بیان مسأله بپردازد. مقدمه باید توضیح دهد که مسأله چیست؟ چگونه با کارهای قبلی مرتبط است و چه تفاوتی با آن‌ها دارد؟ فرضیه‌ها و هدف را بنویسید. مقدمه باید در ۲ تا ۳ صفحه بر بیان مسأله، بر محور متغیرها و مؤلفه‌های پژوهش متمرکز باشد. از نوشتن مطالب عمومی، غیر ضروری و غیرمفید خودداری کنید. هم‌چنین مقدمه نباید به گونه‌ای نوشته شود که فقط برای افراد حرفه‌ای قابل استفاده باشد.

روش: کلمه روش در وسط صفحه و به صورت به ولد نوشته شود. این قسمت به توصیف جزئیات اجرای پژوهش می‌پردازد. در این قسمت پس از توضیح نوع و طرح پژوهش، عنوان‌های فرعی زیر اضافه می‌شوند:

- شرکت‌کنندگان (یا آزمودنی‌ها): توضیح مناسب در مورد شرکت‌کنندگان ضروری است. فرایند نمونه‌گیری و معیارهای درون‌گذاری و برون‌گذاری شرکت‌کنندگان ذکر شود. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مانند سن، جنس، قومیت، نژاد، سطح تحصیلات، مکان، وضعیت اجتماعی-اقتصادی، مهاجرت، معلولیت‌ها و ناتوانی‌ها و زبان (و سایر ویژگی‌های خاص مانند سطح پیشرفت تحصیلی) بیان شود. هر موردی را که ممکن است به نوعی بر تفسیر نتایج اثر بگذارد، توضیح دهید.
- در طرح‌های آزمایشی بعد از شرکت‌کنندگان، عنوان طرح پژوهشی را بنویسید و سپس مختصراً توضیح دهید.
- ابزار (مواد): (ابزارها و مواد مورد استفاده با ذکر منبع توضیح داده شوند. هدف، ساختار، اعتبار و روایی ابزارها، نحوه اجرا و پاسخ‌گویی به آن‌ها ذکر شود. به ویژه آزمون‌های ترجمه شده باید از حیث ترجمه مستقیم و معکوس توضیح داده شوند. لازم نیست توضیح مسوط و غیر ضروری در مورد ابزارها و مواد داده شود). احتمالاً می‌توان مطالب ضروری را در این موارد در یک پاراگراف ۶ تا ۱۰ سطری توضیح داد.
- شیوه اجرا / گردآوری داده‌ها: اگر در پژوهش، مداخله یا آزمایشی صورت گرفته است باید محتوای آن به طور کامل توضیح داده شود و خلاصه‌ای از آن در یک جدول، در پیوست و در پایان مقاله، پس از فهرست منابع آورده شود. شیوه اجرا یا گردآوری داده‌ها را توضیح دهید. اگر از دستگاه یا وسیله خاصی استفاده شده، آن را توضیح دهید. اطلاعاتی که لازم است در این قسمت ارائه شوند: (الف) فرد یا افرادی که مجری مداخله بوده‌اند یا داده‌ها را گردآوری کرده‌اند (ب) مکان و موقعیت (ج) طول مدت اجرا و جلسه‌ها و فاصله بین آن‌ها (د) فعالیت‌ها یا مشوق‌های مورد استفاده. چگونگی گروه‌بندی شرکت‌کنندگان (تصادفی بودن یا غیره).

۱. **نتایج:** در این بخش داده‌ها و تحلیل‌های انجام شده را خلاصه کنید. کلیه نتایج از جمله آنهایی که برخلاف انتظار بوده را بیان کنید. برای مثال نتایج معنادار و غیر معنادار و اندازه‌های اثر را بیان کنید. داده‌های خام و یافته‌های مربوط به یک آزمودنی (غیر از طرح‌های تک آزمونی) را ذکر نکنید. فرضیه‌ها را ذکر کنید و سپس تحلیل داده‌ها را نشان دهید. در توضیح نتایج رد یا قبول فرضیه تحقیق را بیان کنید. همیشه محقق یا محققان مسئول صحت و دقت تحلیل‌ها هستند. در بیان نتایج، فرض اصلی بر این است که خواننده مقاله، فردی حرفه‌ای و متخصص است. از این رو مباحث توصیفی عمومی و مبانی کلی و منابع آن‌ها را ذکر نکنید. داده‌های از دست رفته و ریزش‌ها را ذکر کنید. در بیان نتایج مقدار آماره تا دو رقم اعشار، درجه آزادی، جهت تأثیر، فاصله اطمینان و اندازه اثر را بیان کنید. در صورتی که برنامه مداخله و آزمایشی به گونه‌ای که مد نظر پژوهشگر بوده و به اجرا در نیامده، باید در مورد آن توضیح بدهید. از آوردن جدول‌ها و نمودارهای غیر ضروری و متعدد اکیداً خودداری شود. فقط جدول‌های ضروری وارد شود. (در جدول‌ها از ترسیم خط‌های عمودی داخلی غیر ضروری خودداری شود و شماره جدول و شکل با ذکر توضیح مناسب کوتاه در بالای آن‌ها اضافه شود).

بحث: در این قسمت باید نتایج را به‌ویژه با در نظر گرفتن فرضیه‌ها ارزیابی و تفسیر کرد. لازم است که نتایج بررسی، تفسیر و تبیین شوند و بر اساس آن‌ها نتیجه‌گیری شود. تلویحات نظری و کاربردی مورد تأکید است. در صورتی که نتایج کوتاه باشند، پژوهشگر می‌تواند دو قسمت نتایج و بحث را با عنوان نتایج و بحث در هم ادغام کند. بهتر است شروع بحث با بیان رد یا تأیید فرضیه باشد. موارد و نکته‌هایی را که قبلاً ذکر شده، تکرار نکنید. در تفسیر و تحلیل نتایج این موارد را مد نظر داشته باشید: الف) هرگونه سوگیری و تهدید اعتبار درونی، ب) ضعف ابزارها، ج) تعداد و همپوشی ابزارها و آزمون‌ها، د) اندازه اثر، ه) هرگونه ضعف یا ملاحظه دیگری که در پژوهش وجود داشته است. آیا برنامه مداخله دقیقاً مطابق برنامه پیش رفته و اجرا شده است؟ چه موانعی در حین اجرا ظاهر شدند؟ محدودیت‌ها را توضیح دهید و به سایر انواع تفسیرهای ممکن اشاره کنید. آیا شرکت‌کنندگان یا آزمودنی‌ها همان است که مد نظر بوده؟ میزان مشارکت آن‌ها چگونه بوده؟ تعمیم‌پذیری نتایج در چه حد است و چه ملاحظه‌هایی دارد؟

در قسمت پایانی بحث، توضیح دقیق و مستدلی در مورد اهمیت یافته‌ها بدهید. در اینجا می‌توانید مجدداً بر اهمیت مسئله تأکید کنید و دو نکته را مورد بررسی و اشاره قرار دهید:

۱. دستاورد نظری، بالینی و کاربردی نتایج چیست و نتایج در فهم چه پدیده‌هایی سودمند هستند.
۲. چه مسائل یا سؤال‌هایی به دنبال این یافته‌ها ظاهر شده‌اند و یا بدون پاسخ مانده‌اند.

وجود چند آزمایش در یک مقاله

چنانچه قصد دارید مطالعات متعددی را در یک مقاله ارائه دهید، سعی کنید بنیاد، منطق و روش مطالعات برای خواننده شفاف باشد. اگر لازم باشد حتی می‌توانید برای هر یک از مطالعات، به‌طور مختصر درباره‌ی یافته‌های آن بحث کنید یا اینکه این بحث را با شرحی از یافته‌ها ادغام کنید (برای مثال، در ذیل قسمت «یافته‌ها و مباحثه»). همیشه پس از آخرین مطالعه، بحث مختصر و مفیدی راجع به کل کارها بگنجانید. تنها مطالعاتی را که پیوستگی معنایی دارند را در یک مقاله‌ی جداگانه گزارش دهید.

نحوه‌ی چینش قسمت‌های مختلف نشان‌دهنده‌ی ساختار است که پیشتر راجع به آن صحبت کردیم. برای مثال، می‌توانید آزمایش‌های مختلف را با عنوان «آزمایش ۱»، «آزمایش ۲» و ... نام‌گذاری کنید. بدین طریق بخش‌های مختلف سازمان‌یافته‌تر شده و دسترسی به آن‌ها توسط خواننده با سهولت بیشتری توأم خواهد بود. بخش‌های «روش‌شناسی» و «یافته‌ها» (و چنانچه «مباحثه» به شرطی که بحثی مختصر به دنبال هر یک از مطالعات بیاید) در ذیل عنوان هر مطالعه می‌آید.

فرا تحلیل

از آنجاکه این نوع پژوهش، تخصصی‌تر از انواع دیگر است، به ذکر جزئیات درباره‌ی هر یک از موارد نمی‌پردازیم. اصطلاحات و عبارات مورد استفاده باید برای پژوهشگران فرا تحلیلی آشنا بوده و در متون متعددی تشریح شده است.

باید به خاطر داشت برای ذخیره‌سازی اطلاعات تکمیلی مقالات چاپی می‌توان از آرشیوهای آنلاین بهره جست. برای نمونه این مطالب تکمیلی می‌توانند شامل فهرست منابع مربوط به پژوهش در یک مورد فرا تحلیلی، و نیز جدولی را شامل شود که اطلاعات توصیفی درباره هر یک از مطالعات را ارائه می‌دهد، به خصوص زمانی که تعداد مطالعات مضمون بالا باشد. اگر تعداد مقالات در فرا تحلیل نسبتاً رقم اندکی باشد (مثلاً حدود ۵۰ یا کمتر) باید در فهرست منبع آورده شده و با علامت ستاره‌ای از دیگر منابع جدا شوند. اگر تعداد مقالات در فرا تحلیل بالاتر از ۵۰ باشد در این صورت ذکر منبع مقالات باید در یک فهرست جداگانه و در یک آرشیو تکمیلی آنلاین قرار گیرند. اگر یک مقاله در خلال یک مقاله‌ی فرا تحلیلی ذکر شده باشد و نتایج گزارش شده در آن مقاله در مقاله‌ی فراتحلیلی باشد، باید هم در فهرست منابع و هم در مطالب تکمیلی به این‌گونه مقاله‌ها ارجاع داد.

از نظر شکل ظاهری

جهت صفحه‌آرایی مجلات در قطع وزیری، الگوی زیر رعایت شود:

موضوع	اندازه	نوع فونت
عنوان مقاله فارسی	۱۵Bold	B Zar
اسامی نویسندگان فارسی	۱۲Bold	B compset
متن چکیده فارسی	۱۱نازک	B Zar
تیترهای داخل متن	۱۴Bold	B lotus
کلیدواژه	۱۲Bold	B lotus

B Zar	۱۳ نازک	متن
B compset	۱۰ نازک	سرصفحه
B Zar	۱۰ نازک	پانویس فارسی
Times NewRoman	۱۰ نازک	پانویس لاتین
B lotus	۱۱ نازک	عناوین جداول، نمودارها و شکل‌ها
B Zar	۱۳ نازک	منابع فارسی
Times NewRoman	۱۱ نازک	منابع لاتین
چکیده‌های انگلیسی		
Times NewRoman	۱۱ Bold, Italic	تیترا Abstract
Times NewRoman	۱۴ Bold	عنوان مقاله انگلیسی
Times NewRoman	۱۲ نازک	اسامی نویسندگان انگلیسی
Times NewRoman	۱۱ نازک	متن چکیده انگلیسی

منابع مورد استفاده

در بخش منابع مورد استفاده فقط منابع ذکر شده در متن مقاله مطابق دستورالعمل زیر ارائه شوند. دقت نمایید که کلیه منابع ارجاع داده شده در متن باید در این بخش آورده شوند. ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی بر اساس حروف الفبا تنظیم شوند.

الف. مقالات

در مورد مقالات به ترتیب باید نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده، تاریخ انتشار مقاله در داخل پرانتز، عنوان مقاله، عنوان کامل مجله، شماره جلد در داخل پرانتز و بعد از دوتقطه (:) اولین و آخرین صفحات مقاله ارائه شوند.

مثال مقاله فارسی با یک نویسنده:

جعفری، علی (۱۳۸۹). اندیشه‌های پیتربوردیو. مطالعات جامعه‌شناختی، ۱۷(۷)، ۲۵-۴۸

مثال مقاله فارسی با دو نویسنده:

۱. صادقی د. و احمدی م. (۱۳۹۱). سیری در اندیشه سیاسی و اجتماعی پروین اعتصامی. پژوهش حقوق و سیاست، ۲۳(۹): ۲۸-۳۹.

مثال مقاله فارسی با سه نویسنده یا بیشتر

۱. گلپور ا.ر.، مجیدی هروان ا. و قاسمی پیربلوطی ع. (۱۳۹۲). سقراط در فلسفه سیاسی معاصر. پژوهش حقوق و سیاست، ۲۳(۹): ۴۵-۵۲.

ب. چکیده مقاله

در صورتی که مقاله به صورت خلاصه (Abstract) چاپ شده است روش نوشتن آن همانند مقاله است ولی کلمه (Abstract) در قسمت آخر در داخل پرانتز ارائه شود. مثال :

Psychotherapy.۷۱:۲۰۰۴(Abtract)

ج. کتاب تألیفی:

- **استناد به کتابی که یک نویسنده دارد. مثال:**

شجاعی ، محمد.(۱۳۷۲). *مبانی پژوهش در علوم رفتاری*. تهران: جامعه شناسان.

مثال انگلیسی:

Chessick,R.D.(۲۰۰۷). *The futhre of psychoanalysis*.NewYork,Ny:state university of new York press.

- **استناد به کتابی که بیش از یک نویسنده دارد. مثال:**

حسینی، علی؛ جعفری، حسن؛ ایزدی، غلام؛ منانی، حنا؛ و ماکانی، جعفر.(۱۳۸۰). *جامعه‌شناسی نشر*. تهران: قو.

- **استناد به کتاب ترجمه شده:**

برای استناد به کتاب‌ها یا آثاری که ترجمه شده‌اند معمولاً نام مترجم بلافاصله بعد از عنوان می‌آید.

نام خانوادگی نویسنده، نام، (سال نشر). عنوان کتاب (ویرایش؟). ترجمه... نام و نام خانوادگی مترجم... محل نشر: نام ناشر.

- **استناد به پایان نامه**

نام خانوادگی پژوهشگر/ دانشجو، نام . (سال نشر) . عنوان پایان نامه. پایان نامه..... مقطع.....دانشگاه، دانشکده، گروه تحصیلی.

- **استناد به مقاله‌های اینترنتی**

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (سال نشر). عنوان مقاله. عنوان مجله، دوره، شماره، صفحه آغاز مقاله –صفحه پایان مقاله. بازیابی شده در تاریخ (روز ماه سال)، از آدرس اینترنتی..... .

مثال :

خدایی، محمود. (۱۳۹۱). ترسیم میان رشتگی در پژوهش‌های علم‌سنجی. پردازش و مدیریت اطلاعات ، ۲۸ (۲) ، ۳۹۳–۴۰۹ . بازیابی شده در ۱۰ آذر ۱۳۹۲، از

- نحوه ارجاع منابع مورد استفاده در متن مقاله:

- §استناد به کتابی که یک نویسنده دارد.

نام خانوادگی نویسنده، سال نشر، شماره صفحه یا صفحات.

مثال فارسی: (دلاور، ۱۳۹۲، ۲۵)

مثال انگلیسی (chessick , ۲۰۰۷, ۶۷۸):

- استناد به کتابی که بیش از یک نویسنده دارد.

در استناد به کتاب‌هایی که دارای ۲ تا ۵ نویسنده هستند بایستی نام خانوادگی همه آن‌ها در متن و فهرست منابع ذکر شود. در بار نخست در متن، باید به شکل کامل، اما در دفعات بعد می‌توان از (و همکاران) در متن استفاده کرد.

مثال فارسی:

در بار اول: (حسینی، جعفر، ایزدی، منانی، ماکانی، ۱۳۸۰).

در دفعات بعدی: (حسینی و همکاران، ۱۳۸۰).

- استناد به مقاله کنفرانسی

(نام خانوادگی نویسنده اول و نام خانوادگی نویسنده دوم، سال نشر مقاله)

- استناد به پایان‌نامه

(نام خانوادگی پژوهشگر/ دانشجو، سال نشر).

- استناد به مقاله‌های اینترنتی (که از اینترنت قابل دائلود یا دریافت باشد)

(نام خانوادگی نویسنده، سال نشر).

- استناد به کتاب ترجمه‌شده

(نام خانوادگی مترجم، سال چاپ ترجمه).

عنوان و چکیده انگلیسی چکیده

در صفحات پایانی نشریه، عنوان و چکیده انگلیسی و کلمات کلیدی ارائه شود. چکیده انگلیسی ترجمه کامل و صحیح چکیده فارسی باشد. تاریخ‌های مورد اشاره در چکیده انگلیسی باید به میلادی تبدیل شوند. کلمات کلیدی عیناً ترجمه کلمات کلیدی فارسی (به ترتیب از A تا Z) و حرف اول کلمات با حرف بزرگ باشد. کلماتی که در عنوان مقاله آمده است نباید مجدداً در کلمات کلیدی تکرار شوند.